

hovalob, kteří sem přišli z jiných zemí za minulých 20 let, byli by dojížděti raději k nám než k vám, kde bylo lepší ať by byli zůstali doma. Ale jak jest přelost, že povaha lidská je tak nakloněna více k alému než dobrému a to se osvědčuje nyní být opět pravdou. Lidé se nechají opět balamutit, jako před čtyřmi roky. Ti balamutové, když letos nevěděli kudy kam, tak si vymysleli stříbro a tím medem mažou okolo úst lidem. A jsou lidé tak lehkověrní, že se dají opět letos obalamutit tím samým lidem, kteří je obalamutili před čtyřmi lety a sednou na tu stříbrnou věšičku letos, jako sednuli před čtyřmi lety na svobodný obchod. Já se tážu, co to bude komu platit, když budem mít to svobodnou ražbu 16 ku 1? Což nám někdo dá ty 50 centové dolary darmo? Ať jsou peníze jakékoliv, žádný nám je darmo nedá a tak to žvanění o tom stříbre není nic, než holý tlach. Ovšem že z toho chce jistě třída lidí zbohatnout a to jsou ti, co mají stříbro k ražení. Ale ostatní lid z toho nemůže mít nic dobrého. Někteří z čtenářů se domýšlejí, že populisté nám připraví ty nejlepší časy, když se dostanou ke vládě. Já bych se nedivil, kdyby to byli nějaké šlechtické dobrodince lidstva, již by se chtěli obětovat. Ale jak vidím z těch některých osobností, jsou ti vědecké populisti většinou tací, kteří byli vyhostěni ze stran jiných, aneb nemohli dostat co chtěli. A ty jejich platformy nejsou o nic lepší než oni sami. Já myslím, že je potřeba, abychom naznali, že jsme chybli i před čtyřmi lety, neboť kdyby byl tehdy lid zvolil stranu republikánskou, málo by chybělo a byl by národní dluh již zaplacen a mohli jsme být zbaveni v brzkou již placení velké daně z piva a kořalky, tak že mohla být kořalka za 25 centů galon, jako byla před válkou. Ještě dovolte slovočko pro pana Sekavece: Ctěný pane Sekavec, musím se upřímně přiznat, že dopisy vzdělaných dopisovatelů rád čtu, a též Vaše v Amerikánu, ale nemohu v mé mozku srovnat, že byste byl skutečně tak vzdělaným, jak se zdáte. Mícháte vše v jeden pytel, demokraty a republikány a přece víte, jak hospodařili republikáni a jak hospodařily demokraté. Pak se mi protiví ty vaše urážky a předřívky tomu P.átovi z Neb. Bylo by velké štěstí pro Kansas, kdyby jste byl takým P.átov. Milý pane Sekavec, v Nebrasce jsou docela P.átové a jak jsem před několika lety pozoroval, ti P.átové zachránili Nebrasce od ohavného temperence. A vidíte, jsou republikáni oba, tém má Nebrasce co děkovat, že není v tom pytlí, co jste vy. Jakožto dobrý vlastenec a k tomu český vůdce populisti jste to mohli v Kansas dokázat, kdyby jste byl tak dobrým P.átov, jako P.átové v Nebrasce. Jak dálece vidím a čtu, nevěřím si Vás nikdo z Nebrasky, ale Vy přičete skoro každý týden a Vaše každý dopis jest plný urážek a urážek, jako u zelenáky na ovocném trhu. A dovolte, milý pane Sekavec, to se mně na Vás nelíbí, to jest neslušné a nehodné vzdělaného člověka! Přiznám se Vám upřímně, že bych rád viděl aspoň jednou tu populistickou vládu, ale nerad bych pod ní zkoušel, neboť vím, že by to bylo pro Ameriku velkou záhubou a minulý 4 roky zkoušené bylo pro mne dost. Snad by to ale vyléčilo mnohé z těch, kteří věří těm kamům populistickým, tak jako nyní vláda demokratická mnohé vedla k poznání, že jen republikánské zásady a republikánská politika věsti mohou ku blahobytu. Milý pane Sekavec, já Vám dám radu jako upřímný Čech. Ještě jest čas. Ať se prohlásí populisté: 1. Pro domácí trhy; 2. pro ochranné clo; 3. pro odstranění temperence a peníze ať nechají být, jak jsou. S tím se žádnému nic nepomůže,

kdyby vláda jich narazila sebe více. Přijmeteli takovou platformu, pak jistě vyhraje. Aby pan Sekavec neřekl, že melu jen stříbra, tož vezmu do mlýnku i železo. Pama nju dobu v Čechách, kdy jsme bývali placeni (Přibramští havíři) samým stříbrem. Ale od té rebelie roku 1848 jsme dostávali jen samé papíry a bylo to jedno; jaké bylo na tom papíře číslo, podle toho to platilo. Ale to jsme se učili hned ve škole, že každá pořádná vláda má mít pořádné peníze. Já čtu všechny platformy všech stran, ale platformu republikánskou a náhledy Mc Kinleyho, jež pronesl ve svém přijímání listů schvaluji nejlépe a myslím, že jsou prospěšny jak pro farmáře, tak pro dělníky. Doufám, že dobrá věc zvlášť, znamená se v úctě Jan Kozel.

St. Paul, Neb. Ctěná redakce! Zde řečnil minulý týden p. Greene z Kearney a měl tu dobrou schůzku, obzvláště farmářů. On je dobrý řečník, jak jest Vám bez toho známo. Kdyby byly jen jeho skutky také takové, mohl by být dost dobrým úředníkem. Ale takhle, jak ho známe, byla by velká chyba, kdyby byl zvolen do kongresu, neb není spolehlivým, to ví každý v Buffalo a Sherman county. Již po třikráte nechal se léčit proti omlstí, tak zvaným Keeley Cure a vždy znova upadne ve svou starou nemoc a spije se tak velice, že nemůže se ani dostat domů. Pokud byl pan Tomáška v Kearney, často mu ve stavu takovém postele strašně znečišťoval. Též hostinské pronásledoval a zastával lidi takové, kteří neměli žádnou čest v sobě a žalovali hostinské, pouze jen aby z nich peníze vydělali, z čehož pan Greene dostal polovici. Též každý ví, že to byl pan Greene, který, když byl ustanoven do Lincoln, aby vyšetřil jak státní úředníci okradili stát při správě kázně a jiných ústavů, pan Greene zastupoval stranu populistickou a náhle se z Lincoln ztratil a hledali jej po pět dnů, až pak jej našli v Omaze a že prý byl na "spree". Myslím, kdybychom takového člověka jako je Green, poslali do kongresu, že by byl více na "spree", nežli pracoval pro lid, který jej tam poslal. Věra, že by se museli pak všichni stydět, kdož pro něho volili. Naproti němu jest navržen pro tentýž úřad pan Cady ze St. Paul, který jest spolehlivý muž a ctěn od každého, kdo jej zná. Doufám také, že bude zvolen. V úctě F. Fiala.

Crete, Neb., 6. října 1896. — Ct. redakce! Město naše velice bylo počtáno, náramně počtáno, neboť nejslavnější řečník český Lev Palda, jehož jméno slavně zní od oceánu k oceánu a jenž jinak přitelem jest n štm, zavítal do Crete, aby pověděl nám republikánům jak velice se mylíme a demopopulisty dal si po celé dvě hodiny tleskatí za to, že vypral všechny zatrouené monopoly, trusty a syndikáty republikánské, ale o těch věstích, hanebnějších a demokratických neřekl ničeho. Občan Palda dovede nechtít, ano dovede řeč i misty omastiti "vtípem" poněkud tlustším, jen aby jej ten bodrý, poetivý a upřímný lid český "apřse" pochopil, avšak zdá se nám, že není to již ten starý Palda, jenž kdys i na poli politickém dovedl se obáněti slovem i perem. Inu stárnem — stárnem! Obč. Palda mluvil v Sokolské sni. Návštěva byla slušná, paní a děv bylo však poměrně více. Kapela Vávrova zahrála a občan Mareš představitel řečníka dae. Řečník hned z počátku si trochu zalichotil, připomenuv nám, že jsme o něm již jako řečníku slyšeli, načest předčít nám výňatky z Thompsona týkající se otázky peněžní a toť se ví, že vybral si zrovna co se mu hodilo do krámu. Milerádi přiznáváme, že chvílemi starý lev v Paldovi se pro-

budil, že býmal v duše monopolu a kapitálu nelítostně, že však, že při tom nejvíce se pořežal, ano taková uveď tvrzení a příklady, že jsme jej ohvělemi měli v podobenství, že sám nejlepší jest přitelem — kapitálu. Známé Palda, žeť mluvil z přesvědčení svého, ale tolik musíme říci, že nemohli nám zde nikdo lépe posloužit, než naši více prospěti, nežli právě občan Palda řeč svou proti kapitálu, na prospěch Bryana a pro volnou ražbu stříbra. Občan Palda věří, že zvolením Bryana rázem poražen bude peněžní monopol, budem se tu prý míti hned jako v ráji, ano i ten farmář, který i ty děti pro Američany musí "vyrábět", považuje jich tito sami nechtí, zřeká výšeč cen pšenice a plodin svých. Ale toho zpoměl, že ti páni s Clevelandem v čele již před 4 lety totéž slibovali farmářům, ano slibovali, že vyženou pšenici na \$1 — a hle, místo toho klesla cena pšenice na 40 ctů. Proč? Inu, protože demokraté se přidělili, aby našim farmářům zkrácelen byl trh domácí a zavřeny trhy ciziny. Obč. Palda dobře ví, pokud ochranné clo prosí, dobře ví, že farmáři potřebují odbyti, nikoliv zábrany, aniž množství peněz levnějších,

jeho proto ani dost málo neuvěřily přesvědčení těch, kdož v poetivý věří peníz a pochybujem velice, že podaří se mu tak i jinde. Známé občana Palda dobře, věříme si přesvědčení jeho, však že uvedl okolnost, že známý "krenk" J. A. Oliverius z řad našich vystoupil na prospěch stříbra, hanobiv dříve vše co demokratické šmahom, myslíme, že tím právě věci neposloužil. Pisatel řádků těchto poznal Oliveriusa a tu jeho zásadu poetivou v Chicago důkladně. Do kád toť byl "job", byli Stiepinovci all right, jakmile však poznali tito, kam Oliveriusovo krenkovství směřuje, hned oheň byl na stěže, zejména když nechtěli přispěti na jeho pověstného "Republikáns". Oliverius nejlepší svým vynadil přátelům a ejhle dnes po 30 letech "základního" republikanismu pracuje na úkor téhož! Škoda, škoda! Věk časy se mění a Oliverius změnil se nejvíce. Takže se dnes na něj přitele Jurky v Chicago, ptejte se Králov. čtv. Sikyty a jiných mužův našinecův poetivých, již po léta slouží straně republikánské poetivě i nozištně a užasnete! Proto a takovými "koy", jako pověstný J. A. O., nás nikdo již nechytne, ani přítel Palda, jenž více

Kroužek do nosu.

"Jednou z povinností vlády, — jednou z důležitých povinností vlády, — jest, dáti kroužky do nosu prasatům." — Tak pravil mezi jiným W. J. Bryan ve své řeči v den dělnický. — Ba že! Má jich, těch vepřků, strážek Sam celý hof, kterým jest potřeba dáti kroužek. Jsou to "Znehodnocení", "Stříbrařství", "Národní bankrot", a jiní podobní "vepřci," kteří potřebují a také dostanou v den 3. listopadu kroužek do nosu. Strážek Sam se již na to chystá!

ano ví také, že odbytu plodin získáme jediné recipocitou, jež byla tepnou ochranného cla, ale o tom ani muk. Jemu stačilo uveďen příkladu pouze z jeho vlastní zkušenosti a havanským tabákem a Sumatra, jakoby ten ubohý dělník byl někdy a to koupiti si "desátkový Paldův", aneb právě "Havana". Chce-li tedy doutník "pán" koufiti, ať si jej zaplatí! Smutné poměry nyníjší přispívati na účet stříbra, tak zvané znehodnocení téhož a pod. není zajisté správné, neboť lepší časy jen tehdy nastjí mohou, až země tato prospívati a pokračovati bude, tak jako bylo před rokem 1892. V prospěchu země, domácího průmyslu a domácího obchodu záleží i prospěch farmáře, pro něhož pak trhy se najdou a ceny plodin po léta kolísajíc se spíše ustálí. Obč. Palda, o jehož poetivém přesvědčení ani dost málo nepochybujeme, vyprávěl nám, že po odstranění jednoho monopolu peněžního dojde na druhé, jako snad došlo na ně dle slibů Clevelanda (!) i uvedl nám za příklad doby "greenbacků", kdy sám ten zpropadený kapitál na hrál při práci tím, že sám nejmenší a nejlehčí vzal do ruky lopatu, jen aby se nepřetrhl. Pracoval prý lehčejí a snáze druhých dělníkův, však tentýž přijal dobrý plat. Podivno, ale pravda asi! Mohl tudíž sám kapítál stříhnutí, však když tento žádá své, toť ovšem jiná! Argumenty

dobře myslí, vida v proudu nyníjším ztotožnění dávných svých snů, ale skutek — utek a uteče i 3. listopadu. J.

Pender, Nebr. Ctěná redakce! Měli jsme tu debatu skrze peněžní měnu, že budem mít lepší časy, když přijde stříbro, že plodiny budou lepší cenou než při zlatě. Já tomu nemohu rozumět, že by to mohlo být tak jak stříbraři povídají. Před čtyřmi lety nám také mluvili, že když bude Cleveland zvolen, že bude pšenice za dolar buší a to že se dokáže tím svobodným obchodem a ona zatím je 30 centů průměrně. Tenhle rok zas slibují něco jiného. Oni toho naslibují, nežli jsou zvoleni, ale potom to neudělají a tak by dojista bylo zas a tmahle Bryana, neboť to byl on, co před čtyřmi lety nejvíce toho nasliboval a nejvíce horlil pro svobodný obchod. S úctou Anton Konopásek Jr.

Esquidge, Kas. Ctěná redakce! Prosim o uveřejnění několika řádků, kteréž platiti mají dělnictvu. Ti snad, kteří se o tu třídu nezajímají, mohou přes tento dopis přejít. Ku psaní pohnul mne dopis pana Zerzana panu Lohrovi, jemuž vytýká, aby si hleděl své královny a nestrkal prsty do záležitostí Spojených států. A přece pan Lohr jest jedním ze starých bývalých amerických občanů, který zde ve Spojených Státech zažil všechny pionérské strasti a poměry

zdejších je známým. Doufám, že se pan Lohr nedá odstrašit a podá nám více svých zkušeností v Pokroku Západu a že mu nebude místo k tomu odepteno. Vždyť tak činite i panu Oliveriusovi, který nás baví hnojem a žádného to neuráží. Ty pak, příteli dělníku, promiň mou zvědavost, tážul se tě, jak jsi ty připraven k přání volbě, kteráž stojí před dveřmi? Zdáš ty jako jiný máš svůj prospěch vypočítaný? Letošní volba se liší velice od volb minulých let. Buď ti kyne spása a vyzvobození z nynější tísně a bíd, jaké jsi dříve před tím nikdy nezakusil, aneb úpině záhuba. Snad řekeš zas jako před čtyřmi lety: "I zkusme to, vždyť když to nebude dobré, můžeme to zase změnit." Věk nežli se k nějaké nové zkoušce odhodláš, uvaď do své vlastní rozumem a nenech se obloudit krásnými slovy aneb nadšenými frázemi. Co nám praví obchodník, kupec? McKinley prý říká: Otevřte továrny! My však máme převýřbu, nám se natuť zboží za tak nízké ceny, že bychom zde od správy museli více dělníku platit. A druhá hloupost: zavřete elez brány cizozemskému zboží! Jaká to hloupost nepřijímat laciné zboží, když se nám přímo vnučeje. Jen když farmář obdrží mnoho dolarů jako dříve za své výrobky, aby mohl hodně toho laciného zboží nakoupit! Takový kmotr Rozumec neví a neví, že dělník jest tak dobře spotřebovatelem jako rolník a že především jedná se o to, aby dělník vydělal a mohl dát utržit obchodníku i farmářů, že pak farmář obdrží více těch dolarů a též bude moci dát více utržit obchodníku. Ve svém omezeném rozumu a ve své snaze lacině kupovat a draho prodávat neví, že největší prospěch přináší nejhojnější a častý prodej, třebaš byl malý zisk. A co praví farmář? Jen ať budem mít hojnost těch dolarů, pak já jich také více dostanu za své plodiny a proto budu jich moci více také užít. Ať bud' dluh svůj zaplatit snáze, aneb přikoupiti si ten sousední lán, na který mám již dávno laskominy! Na to zapomněl, že lepší ceny a více peněz může přinést jen dobrý trh a že dobrý trh, nejlepší, jež máme jest náš trh domácí, že když dělník hojně vydělává, že může také dát utržit obchodníku a farmář, že co se prodá doma, utrží se za to více, než když se to musí vézti do ciziny. Zapomněl, že ceny neřídí se množstvím peněz, neboť kdyby se řídily, musilo by v zemi, kde jest málo peněz v oběhu, být vše poměrně lacinějším. My nyní máme v zemi více peněz než jsme měli kdykoliv před panem Clevelandem, ale vzduor tomu, že tehdy bylo peněz méně, přece farmář dostával lepší ceny a bohatnul. On též zapomněl, že když by dělník nemohl v městech obstáti, musil by hledati sobě aspoň ten kus chleba práct polní a rozmnožovat tím řady vzdělavatelů půdy, rozmnožovati tak zásoby potravin a snižovati jejich cenu. Kdyby si rolník náležitě protfel zrak cbestřený pavučinami nauk stříbrařských a rozhlédl se kol sebe, tedy musl doznati, že prospíval nejlépe tehdy, když prospíval dělník. Kapitalista ten se sám o sebe postará. On jest na stráž, aby škodu neutrpl a může se jí snáze vyhnouti, Avšak co ty dělníče, který spoléháš na práci rukou svých, který můžeš být živ jenom tehdy, když pracuješ, když máš stálé zaměstnání, když tvé ruce a tvá mzda jsou jediným zdrojem tvého živobytí, jestli pak uvážíš náležitě, aby jsi neskočil z bláta do louže? Pohleď jen na to blaho, které rozprostřelo se po celé zemi za minulý tři roky. V jediném Chicagu mezi našť národností připadá na každý den aspoň jedna samo. vražda a velká většina těch je z bíd. To jsou poměry přímo hrozné, jakých jsme dříve nikdy nezažili. Jestli pak slyšeli jsme kdy před tím, aby